

Kumla kommun

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Solhaga förskola

Läsår: 2023-2024

Plan mot diskriminering och kränkande behandling	01
Inledning	3
Vision för förskolorna i Kumla kommun	3
Utvärdering av åtgärderna och insatserna i föregående års plan.	4
Plan för nya verksamhetsåret 2023-2024	6
Förebyggande arbete	6
Kartläggning och identifiering av risker i verksamheten	6
Planering av årets förebyggande arbete	7
Främjande arbete	8
Uppsikt och upptäckt	8
Så här gör vi för att alla ska känna till vår plan!	9
Så här har barnen varit delaktiga i arbetet	9
Åtgärdande arbete – rutiner för akuta situationer	10
Kontaktuppgifter	11

Inledning

Likabehandlingsarbete handlar om att skapa en förskola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En trygg och meningsfull skolvardag är en förutsättning för att barn ska lära och utvecklas och forskning visar att ett systematiskt arbete mot kränkningar ger resultat.

För Kumla kommun är det viktigt att värna om mänskliga rättigheter och att implementera FN:s barnkonvention i skola och förskola. Rätten till likabehandling hör till de grundläggande mänskliga rättigheterna och likabehandlingsarbetet ska genomsyra hela verksamheten och avspeglas i förhållningssätt, undervisning, regler och rutiner. Likabehandlingsarbetet ska utgå från diskrimineringslagen, skollagen och förskolans värdegrund. Värdegrunden ska i sin tur böttna i förskolans styrdokument.

Alla barn i förskolan har samma rättigheter – oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller könsuttryck och ålder.

Förskolan ska varje år upprätta en plan med översikt över de åtgärder som behövs för arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Rektor ansvarar för att planen implementeras, utvärderas och revideras varje år medan all personal har ansvar för att planen efterlevs och att förskolan arbetar utifrån den.

Förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling är ett viktigt verktyg för att strukturera likabehandlingsarbetet. Arbetet med att utforma planen är också ett sätt att förankra likabehandlingsarbetet och att involvera alla som berörs. Kumla kommuns mall för plan mot diskriminering och kränkande behandling utgör ett stöd och instruktion för detta arbete.

Vision för förskolorna i Kumla kommun

På förskolan ska alla barn känna sig trygga och bli respekterade för det dem är oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. På förskolan ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling.

Alla barn och vuxna har rätt att bli accepterade som de är. Alla människor har rätt att vara olika på lika villkor.

Utvärdering av åtgärderna och insatserna i föregående års plan.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling innehåller här nedan en redovisning av hur åtgärderna och insatserna i föregående års plan har genomförts. Har insatserna och åtgärderna haft avsedd effekt utifrån de mål som sattes upp i föregående års plan? Utvärderingen är utgångspunkten för årets plan.

Tänk på att det är viktigt att både barn, vårdnadshavare och personal involveras.

Beskrivning av hur föregående års plan har utvärderats och vilka som har varit delaktiga	<p>Trygghetsarbetet har kontinuerligt följts upp på reflektionstid och arbetet utifrån planen har utvärderats på KUP-dag.</p> <p>Vårdnadshavare har blivit informerade om trygghetsplanen på föräldramöte och vid nya inskolningar. Vid utvecklingssamtal och i föräldraenkät har de kunnat svara på frågor om trygghet.</p> <p>Barnen har varit delaktiga i trygghetsarbetet genom att pedagogerna har samtalat med dem i både förebyggande och åtgärdande syfte.</p>
Resultat av utvärderingen av föregående års plan	<p>Ett ständigt arbete med att förebygga och främja ger ett gott resultat gällande trivsel och god stämning i barngrupperna. I utvärderingen av arbetet med föregående års plan visar resultatet att barnen är trygga på förskolan vilket beror till stor del på pedagogernas kompetens och medvetna arbete för att skapa trygghet och acceptans för olikheter hos barnen. Vi ser att när vi är närvarande och lyhörda pedagoger genererar det till trygga barn. Upplevelsen av att barnen är trygga är något som även framkommer vid utvecklingssamtal med vårdnadshavare samt i föräldraenkäten.</p> <p>Pedagogerna observerar och reflekterar kontinuerligt klimatet i barngrupperna i syfte att förebygga och främja. Utifrån barnens behov förändrar och anpassar vi den fysiska och den psykiska miljön på förskolan så den ska inspirera till lek och utveckling samt upplevas som trygg för barnen. Vid behov görs pedagogiska kartläggningar.</p> <p>Pedagogerna upplever att när rutiner och aktiviteter är tydliga och begripliga för barnen och barnen delas in i mindre grupper bidrar det till trygghet och studiero. Stödtecken och bildstöd har varit bra verktyg i arbetet med att tydliggöra för barnen och ge dem förutsättningar att kommunicera. Användningen av dessa verktyg är något som förskolan kan fortsätta att utveckla.</p> <p>Dagligen äger samtal och reflektion som på olika sätt belyser förståelse, respekt och empati för varandra rum med barnen. Samtal om hur man är en bra kompis sker både förebyggande och då något har hänt. Detta tillsammans med språkutvecklande arbete är något som förskolan ska fortsätta att arbeta med.</p>

	<p>Barnen har blivit bemötta på samma sätt oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. I både lek och vid planerade och spontana aktiviteter synliggörs och samtalas det om likheter och olikheter med och mellan individer, familjer, intressen, språk, kulturer och yrkesroller. Olikheter lyfts fram på ett positivt sätt och det råder ett tillåtande och accepterande klimat mellan barnen.</p> <p>Barn är, redan som små, ofta nyfikna på sin egen och andras kroppar. Vi ser det därför viktigt att fortsätta att arbeta och samtala med barnen om integritet och samtycke genom att bland annat vägleda dem i vad man får/inte får göra på/med varandra. Det är även viktigt att fortsätta arbeta med integritet vid blöjbyten och toalettbesök.</p> <p>I mindre utsträckning har olika kulturer, levnadsvillkor och traditioner uppmärksammats, detta är något som därför kan utvecklas.</p>
<p>Utvärderingens resultat visar att följande behöver åtgärdas/arbetas vidare med:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla användningen av bildstöd och stödtecken. • Belysa och uppmärksamma olika traditioner och kulturer. • Dela barnen i smågrupper för att möta barns behov och skapa studiero.

Det som framkommer i utvärderingen tas med till planeringen av årets förebyggande arbete. [Fyll i planeringstabellen.](#)

Plan för nya verksamhetsåret 2023-2024

Förebyggande arbete

Förebyggande arbete innebär att identifiera och avvärja risker för kränkningar och trakasserier.

Kartläggning och identifiering av risker i verksamheten

Kartläggning ska ske utifrån de olika diskrimineringsgrunderna, trygghet/trivsel och inflytande/delaktighet. Kartläggningen ska leda till att identifiera var och när det finns risk för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamhet och miljö.

Område som berörs Trygghet och trivsel, inflytande och delaktighet, studiero, diskrimineringsgrund (Kön, könsidentitet eller könsuttryck, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder, övrigt)	Trygghet och trivsel, inflytande och delaktighet samt studiero både inomhus och utomhus på gården.
Metod (t ex enkäter, trygghetskartor, trygghetsvandring, intervjuer, incidentrapporter, observation och uppsikt)	Intervjuer och samtal med barnen genomförs och upprepas flera gånger syfte att följa upp och se om det skett förändringar. Ständigt återkommande observationer med uppsikt
Var/när identifierad risk (vad framkom i kartläggningen?)	I kartläggningen framkom att: - Barn upplever att vara ensam i mörka rum är obehagligt. -Barnen vill att pedagoger säger ifrån när någon bråkar. - det är större risk att konflikter uppstår när många barn befinner sig i samma rum.

Det som framkommer i kartläggningen tas med till planeringen av årets förebyggande arbete. Fyll i planeringstabellen.

Planering av årets förebyggande arbete

Utifrån förra årets utvärdering och årets kartläggning och identifiering av risker sammanställs nedan planeringen för verksamhetsåret 2023-2024.

Planeringstabell

Identifierad risk kring områdena	Insats/arbetssätt/åtgärder (t ex genom fördjupade enkätundersökningar, tema, åtgärder i den fysiska miljön, fungerande och relevanta ordningsregler, utbilda barn i källkritik, empati och konflikthantering. Arbeta med och uppmuntra till delaktighet)	När	Ansvarig
Trygghet/trivsel, delaktighet/inflytande, arbetsro, diskrimineringsgrunderna och övrigt.			
Skapa studiero	Vi är fördelade i små grupper under större delen av dagen både inomhus och utomhus. Det finns en tydlig struktur på dagen som vi förmedlar till barnen. Gården och uteverksamheten är en av våra undervisnings arenor	Dagligen	Alla pedagoger
Belysa och uppmärksamma andra kulturer och traditioner utöver den svenska.	I samband med de svenska traditionerna även uppmärksamma andras kulturer och traditioner	Vid högtider	Alla pedagoger
Fortsätta vara närvarande i situationer som barnen kan uppleva som känsliga.	I den lilla gruppen jobbar vi aktivt med känslor, och hur man är en bra kompis. Vi samtalar med barnen om integritet.	Dagligen	Alla pedagoger
Arbete med bildstöd och tecken som stöd.	Bildstöd används varje dag och framförallt vid varje matsituation för att skapa kontinuitet och utveckling av bildstödsanvändandet.	Dagligen	Alla pedagoger

Främjande arbete

Främjande arbete pågår kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Uppsikt och upptäckt

Förskolans främjande insatser syftar till att skapa en trygg miljö och förstärka respekten för allas lika värde. De främjande insatserna riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt utifrån samtliga diskrimineringsgrunder.

Följande främjande insatser kommer arbetas med under året:

Diskrimineringsgrund	Insats/arbetssätt
- Kön - Könsidentitet eller könsuttryck - Sexuell läggning	<ul style="list-style-type: none"> • I miljön aktivt utmana stereotypa könsroller. • Inventera befintligt material och uppdatera ped. material som sånger, litteratur, sagor, drama m.m. • Arbeta med integritet och samtycke • Samtala om likheter och olikheter, utmana könsstereotypa normer
- Etnisk tillhörighet - Religion eller annan trosuppfattning	<ul style="list-style-type: none"> • Ge barnen ett öppet synsätt vad gäller likheter och olikheter i världen via medier, sånger, samlingar, egna erfarenheter m.m. • Uppmärksamma barnen på vad barnkonventionen är och hur vi på förskolan förhåller oss till den. Undervisa barnen i barnens rättigheter. • Ta tillvara varandras bakgrunder och uppmärksamma olika traditioner och kulturer. • Genom olika undervisningsformer belysa levnadsvillkor och traditioner i andra kulturer.
- Funktionsnedsättning (fysiska eller psykiska)	<ul style="list-style-type: none"> • Inventera och anpassa den fysiska och den psykiska miljön på förskolan för att tillgodose de befintliga behoven.<ul style="list-style-type: none"> - Genom att dela gruppen med barn för att underlätta för barn med olika behov. - Dela barnen i mindre grupper för att skapa bättre förutsättningar för undervisning. - Upprätta handlingsplaner för barn i behov av särskilt stöd, kortsiktigt och långsiktigt.
-Ålder	<ul style="list-style-type: none"> • Undervisning, miljö och material anpassas till barnen utifrån förutsättningar, intressen och behov, inte utifrån ålder.
-Övrigt främjande arbete	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeta normkreativt – bland annat ifrågasätta barnens sätt att värdera materiella ting. • Belysa att alla är unika och lika mycket värda oavsett bakgrund. • Bemöta barnen utifrån deras egenskaper, inte efter utseende, kläder eller tillhörigheter. • Aktivt närvarande och medvetna pedagoger.

Så här gör vi för att alla ska känna till vår plan!

Det är mycket viktigt att planen är känd och förankrad bland all personal (inte bara den pedagogiska utan även andra som arbetar eller vistas på förskolan), barn och vårdnadshavare. Syftet är att alla ska veta vilka rättigheter barn har samt hur förskolan arbetar med detta.

Så här förankrar/informerar vi om arbetet kring planen:

Insats/arbetsätt	När	Ansvar
Vi informerar vårdnadshavare vid inskolning, vid vårdnadshavarmöte och utvecklingssamtal om trygghetsarbete och planen. Planen finns på vår hemsida och i pappersformat i hallen så att alla som vistas i förskolan kan ta del av den.	Enligt vårt årshjul och vid behov	Alla pedagoger
Planen finns tillgänglig på vår hemsida för alla.	Nov -23	Rektor
Barnen informeras muntligen om planen. Vi samtalar med barnen om deras rättigheter och skyldigheter	Under läsåret	All personal

Så här har barnen varit delaktiga i arbetet

Barnen har rätt att vara delaktiga i arbetet med likabehandling och mot kränkningar. De ska exempelvis delta i arbetet med att upprätta och följa upp denna plan. Deras delaktighet ska anpassas utifrån ålder och mognad (förordning 2006:1083). FN:s barnkonvention, artikel 12 handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör dem.

Barnen är delaktiga och involverade i framtagandet av planen och arbetet med likabehandling genom att:

Insats/arbetsätt	När	Ansvar
Intervjuer, trygghetsvandring	Varje höst och vid behov	arbetslaget
Vardagliga verksamheten i uppkomna situationer. Barnen deltar i aktiviteter. Projekt <i>normer och värden</i> , genomsyrar under hela dagen.	kontinuerligt	Alla pedagoger
Observationer och samtal med barnen	kontinuerligt	Alla pedagoger

Åtgärdande arbete – rutiner för akuta situationer

När det kommer signaler om ett barn känner sig diskriminerad, kränkt eller trakasserad ska det åtgärdande arbetet påbörjas skyndsamt. Välkända rutiner med tydliga arbetssätt med tillhörande ansvarsfördelning är avgörande för att utreda, stoppa och förhindra fortsatta kränkningar. Det är rektors ansvar att säkerställa att all personal känner till rutiner för hur förskolan ska agera i sådana situationer.

Utredning och åtgärder

Så snart förskolan får kännedom om att ett barn anser sig vara utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av annat barn eller vuxen på förskolan, inträder förskolans skyldighet att anmäla, utreda och åtgärda. Skyldigheten att utreda och åtgärda gäller även om barnet självt eller dess vårdnadshavare inte vill detta. Information kan komma förskolan till del på olika sätt, exempelvis från barnet självt, något annat barn, vårdnadshavare, vikarier eller personal. Förskolan måste agera oavsett vem som larmar och även om det sker anonymt.

Rutin för anmälan:

1. Pedagoger gör anmälan om misstänkt kränkande behandling via e-tjänsten *Anmälan om misstänkt kränkande behandling, trakasseri eller sexuellt trakasseri mot barn/elev*. Rektor informeras.
2. Vårdnadshavare informeras.
3. Rektor ansvarar för att utredning påbörjas och genomförs. Vid misstanke om kränkning vuxen-barn ansvarar verksamhetschef för utredning.
4. Beroende på utredningens utfall vidtas lämpliga åtgärder. Återkoppling till vårdnadshavare.
5. Rektor och pedagoger följer upp vidtagna åtgärder på förskolan tillsammans med vårdnadshavare.

Kontaktuppgifter

Om du som vårdnadshavare känner dig orolig för att ditt barn blir utsatt eller om ditt barn känner sig utsatt på något sätt, kontakta alltid personal på förskolan eller rektorn.

På vår förskola kan barn och deras vårdnadshavare som vill ha stöd vända sig till:

Solhaga förskola: Tel.nr: 019-58 80 71

Rektor: Ann-Charlotte Hagelberg

Tel.nr: 019-58 80 31

Verksamhetschef: Cathrine Hansson-Sonnerstedt

Tel.nr: 019-58 82 00

Skolchef: Linda Meriloo

Tel.nr: 019-58 83 00